

Els nois dels encàrrecs

written by Jordi Graupera | 18 de febrer de 2017

(L'ARA m'ha informat que no poden publicar aquest article per "no fer campanya a favor d'una candidatura a través dels col·laboradors." Per això el penjo aquí.)

Una generació és sobretot un projecte. Però conec un paio de la meva generació que ha escrit resolucions parlamentàries –de les “històriques”– perquè no hi havia cap diputat amb prou visió o coratge per saber on era el moll de l'òs. Conec periodistes que han anat acceptant cada cop més censures per tal de mantenir el lloc de feina i d'influència, i així els directors de diari han pogut mercadejar amb els límits del que es pot dir, pressionar els polítics i fer-se els innocents públicament en nom del pluralisme. Jo inclòs, per cert.

He vist alguns d'aquests periodistes convèncer-se que els límits imposats eren raonables i que han acabat per no veure-hi més enllà del que els convé. He vist fins i tot reporters que van començar fent-se els neutrals i distanciats, i justament per aquesta distància no van veure venir que serien utilitzats per defensar els que manen de debò i ara és tard i tot el que fan és donar vocabulari a la policia. En la majoria d'articles de la meva generació la pregunta que travessa el text mai no és ¿Què és allò que encara no ha estat vist, pensat i dit? La pregunta a la que responen és: ¿Què és el que em deixaran publicar sense acabar de traïr-me?

He vist acadèmics de trenta-cinc anys escrivint articles que acabava signant el catedràtic. Un noi de vint-i-cinc anys va haver de pensar el desenllaç argumental de la novel·la d'un escriptor consagrat que havia entrat en pànic perquè havia d'entregar el manuscrit en dues setmanes, manuscrit per al qual li havien promès un dels grans premis de la literatura catalana, i encara no en tenia el final. A canvi, el seu nom surt als agraïments del llibre i l'escriptor li va aconseguir

una col·laboració als mitjans per valor de 80 euros al mes. He vist cineastes i documentalistes gravant peces publicitàries per a mandarins de totes les taifes a preu de becari. He vist dissenyadors gràfics il·lustrant merda de gent sense idees ni cap sensibilitat que els necessitaven per fer-se els moderns. A canvi, un contacte que els llança unes engrunes i els deixa tirats, i es vanta d'haver-los donat una oportunitat si mai treuen el cap.

No sabeu quantes reunions he tingut amb capatassos del país que, després de fer-los una proposta o un suggeriment, em demanen que els ho resumeixi en un paper i, mesos més tard, una institució m'envia un document per si vull col·laborar en un projecte sense cobrar, i resulta que és el meu informe. Tot això passa amb economistes, científics, advocats, dramaturgs, músics, fotògrafs. És un sistema d'incentius, part de la cultura: com els peus de les gueishes, anar estrenyent fins que aprens a renunciar a tu mateix, el més poderós d'entre els catalans inclòs. En l'entrada "moral d'esclau" d'un diccionari de filosofia hi hauria de dir: "si és català, agafi un mirall."

De tota aquesta gent, el Bernat Dedéu en diu 'els nois dels encàrrecs.'

En condicions normals, no faria un article sobre les eleccions a la presidència de l'Ateneu Barcelonès. Però la irrupció de la candidatura Ordre&Aventura que encapçala el Sr. Dedéu i basteixen 14 representants de la generació dels nois dels encàrrecs, que s'han afartat de ser els àngels de la guarda de mediocres, venuts i altra pobra gent colonitzada per la por, converteixen aquestes eleccions en un fet ineludible per a la cultura i la política de la ciutat i el país. Els distingeix que mai no els han caigut els anells i que han deixat de creure en les falses promeses i el decorat de cartró pedra. L'Anna Punsoda, el Joan Safont, la Marina Porras, l'Enric Vila i el Bernat Dedéu són els cinc que jo conec de prop; si els 10 que falten són igual de lliures i perfeccionistes, l'Ateneu

podria convertir-se en el contrapoder davant del papanatisme, la corrupció intel·lectual i el filldeputisme sàdic que té com a principal objectiu mantenir el nostre pensament en l'exacte mig camí entre l'infantilisme i la còpia barata del que fan als països on l'audàcia –i no l'astúcia– és recompensada amb debat furiós i llorers a parts iguals. De Colau al Procés, passant per 'la Caixa'.

Que Ordre&Aventura guanyi les eleccions a l'Ateneu, on hi són majoria els sèniors, seria un símptoma que la gana de llibertat és real, que hi ha disposició a obrir un espai per la penetració d'idees que basen el seu mèrit en la convicció que l'assaig-i-error és el camí de l'èxit en la recerca, la literatura i la política. No ho dic només perquè seria millor, ho dic perquè som al bell mig d'un temps perillós, endins i enfora, en què la batalla per la llibertat ho serà tot, des dels controls als aeroports fins a la poesia. Cada cosa comença a ser de vida o mort. Els que porten 10 anys al front són els generals que necessitem. Si guanyen m'allisto de soci.